

питома справа усього життя. Справа самих громадян і більше нікого – використати в недалекому післявоєнному майбутньому цей ресурс за допомогою відвойованих у війні демократичних інститутів.

Список використаних джерел

1. Енциклопедія сучасної України.
http://esu.com.ua/search_articles.php?id=17796
2. Churchill W. Blood, Toil, Tears and Sweat. May 13, 1940. First Speech as Prime Minister to House of Commons. [Електронний ресурс] / Winston Churchill/ The International Churchill Society : [сайт]. – Режим доступу: <https://winstonchurchill.org/resources/speeches/1940-the-finest-hour/blood-toil-tears-and-sweat-2/> вільний. – Назва з екрана.

УДК 37.013.32

НАУКОВА ОСВІТА ЯК ФАКТОР СОЦІОКУЛЬТУРНОГО ПРОЦЕСУ

М.С. Гальченко, доктор філософських наук
Інститут обдарованої дитини НАПН України, м. Київ

Ключові слова: наукова освіта, знання, когнітивний, компетентність, навчання, дослідження.

Для продуктивної реалізації людини в світі, можливості бути когерентною динамічному поступу цивілізації, мати знання про фундаментальні закони, уявлення, як зміниться в майбутньому життя, потрібне розуміння, і на його основі креативне мислення. Перевіреною історією способом вирішення цього завдання була і залишається наука. Проникнення методів наукового пізнання в практику суспільно-економічного життя і, одночасно, в діяльність університетської та шкільної освіти привело до принципових змін як в методах навчання, так і в соціокультурному середовищі освітніх закладів. Очевидним є залежність продуктивного процесу освіти від розвитку науки. В процесі взаємодії з нею освіта набуває наукового змісту. В контексті загальнофілософських і теоретико-методологічних міркувань ми одержуємо зміну звичних теоретичних констатацій і обумовленостей. Насамперед відбувається, з одного боку, концептуалізація предмету освіти як наукового процесу, а з другого – стверджується новий формат науки, яка долучає до своєї діяльності навчальні практики. В цій ситуації закономірно постає питання про наукову освіту, дискурс якої займає все більше місця в сучасних філософських, педагогічних та епістемологічних дослідженнях.

Аналіз досвіду соціокультурного життя в «реторті» наукової освіти може бути джерелом «евристичних імпульсів» для теоретичних висновків і визначень теперішнього і майбутнього життя людини. Зокрема, її

можливостей пізнавати світ з позицій наукового підходу і створювати свою, власну дійсність, спроектовану на основі одержаних знань. Ніхто сьогодні не може і не буде заперечувати, що саме наука створила сучасну людину та середовище її життя. Наука сьогодні як ніколи відіграє вирішальну роль в її освіченості. Іншими словами, в творенні наукової картини світу, «дім буття» людини. У такому розумінні наукова освіта може стати своєрідним орієнтиром, «законодавцем моди» у вирішенні, по-перше, тієї кризової ситуації, в якій опинилася сьогодні освіта в цілому. По-друге, як зазначає Дж. Маккензі, «звичайним людям необхідно осягати науку. Прийняття рішень все у більшій мірі зачіпає науку, і тих, хто не має про неї уявлення, скидають з рахунку» [2].

Особливість людського розуму полягає в його здатності зростати своїм власним досвідом. Тобто в процесі навчання і пізнання коефіцієнт інтелекту може зростати, а рівень знань про світ буде поступово підвищуватися. Розуміння світу посилюється, оскільки пізнання і засвоєння знань в процесі навчання «підживлюється» все новими і новими фактами, даними, інформацією, підтвердженнями тощо. Причому навчання – це не передача знань як естафетної палички від однієї людини до іншої, а створення умов, при яких стають можливими процеси народження знань, їх активна і продуктивна взаємодія з розвитком науки. В цьому плані акцентується увага на цінності «дослідницького» навчання, коли когнітивне розуміння полягає в оволодінні інтелектуальними досягненнями. Тобто людина розуміє вчинки «пізнавально», коли вона «осмислює, що роблять інші і чому» [3].

Сьогодні наукове знання відкрило колосальні горизонти як у мікросвіті, так і макросвіті, у космології, поставило цивілізацію і людину перед проблемою існування в реальності інформаційно-цифрових технологій. В цій ситуації тривіальне знання на рівні елементарного здорового глузду і здатність судження, яке отримуємо в результаті традиційного силогізму, традиційної освіти, будуть дуже мінливі в залежності від рівня розробки проблеми: чим глибше людина буде вникати в неї, тим складніше вона буде проявляти себе. «Наука, – зазначає Стівен Пінкер, – кидає нове світло на існування людства. Великі мислителі античності, доби Розуму та Просвітництва народилися занадто рано, щоб насолодитися ідеями, які мають велике значення для моралі та сенсу життя, як от ентропія, еволюція, інформація, теорія ігор і штучний інтелект. Їх випробовують методами 3D-візуалізації – діяльності мозку та розробкою великих даних з метою поширення ідей» [1, С. 386]. Отже, для розуміння «нового світла» потрібна не просто освіта, а освіта наукова.

Сьогодні концепція наукової освіти акцентує увагу на перспективах виробництва знань для підготовки людей, адаптованих до умов життя в суспільстві інноваційних технологій і соціальних стандартів, які набувають все більш динамічного розвитку. Сучасна теорія наукової освіти здійснює вплив на всі області освітньо-педагогічної практики, на їх учасників, залучаючи в світ справжнього, а не формального наукового знання.

Теоретичні побудови і практичний досвід демонструють ефективність методу наукової освіти і створення інтегрованого знання та інших філософсько-освітніх корелятивів, які утворюють дієздатну, сучасну, креативну особистість. Якщо раніше освіта передбачала лише дидактичні зусилля над матеріалами науки, то сьогодні вона використовує в пізнавальних процедурах методи, властиві науці. Поступ системи наукової освіти повинен активізувати трансформацію шкільного навчального простору через включення в його архітектоніку зовнішніх інституцій, які утворюють особливі форми взаємної інтеграції, переносять в життя і культуру шкільних спільнот емоції живої дійсності і невідомо змінюють життя, культуру, суспільство.

Список використаних джерел

1. Пінкер Стівен. Просвітництво сьогодні. Аргументи на користь розуму, науки та прогресу / Стівен Пінкер. – К.: Наш формат, 2019. – 560 с.
2. Mackenzie J. Science Education after Postmodernism // Education, Knowledge and Truth: Beyond the Postmodern Impasse. – London and New York: Routledge, 1998.
3. Schatzki T.R. Human Universals and Understanding a Different Socioculture // Human Studies, 2003. Vol. 26. No.1.

УДК 37.01.03.

КРЕАТИВНІ ЗНАННЯ В КОНТЕКСТІ ПАРАДИГМИ МЕТОДУ КЕЙСІВ

Н.В. Іванова, доктор філософських наук, доцент
*КЗВО «Луцький педагогічний коледж»
Волинської обласної ради, (м. Луцьк)*

Ключові слова: метод, кейс, освіта, учень, особистість, викладач, творчість.

В наш час найважливішим пріоритетом навчально-освітньої діяльності в Україні є підготовка креативної особистості, здатної на основі одержаних знань бути готовою до майбутнього, до адаптації в непередбачених ситуаціях і складних викликах життя. Для цього потрібні не просто знання, яких з кожним днем стає все більше, а вміння їх використовувати. Адже майбутнє належить тим, хто зуміє поєднати непоєднане, знаходити нові смисли і, таким чином, адаптуватися до «безжальних» викликів все ще не пізнаної природи і непередбачуваного розвитку цивілізації.

В значній мірі нове – це результат впровадження у життя певних культурних, інтелектуальних, наукових знань, які стають новими цінностями для людини. На їх основі здійснюється переоцінка цінностей, в